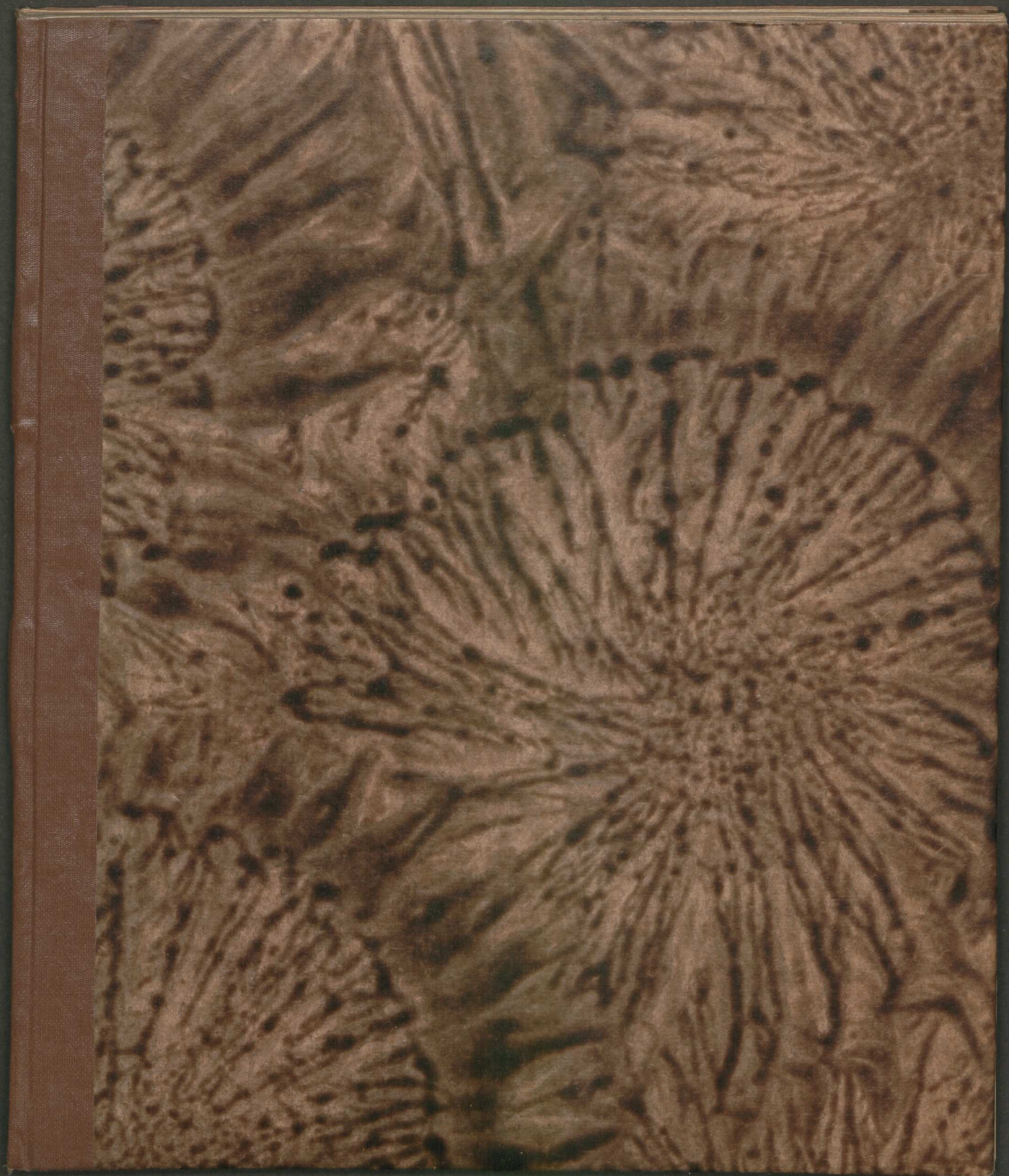
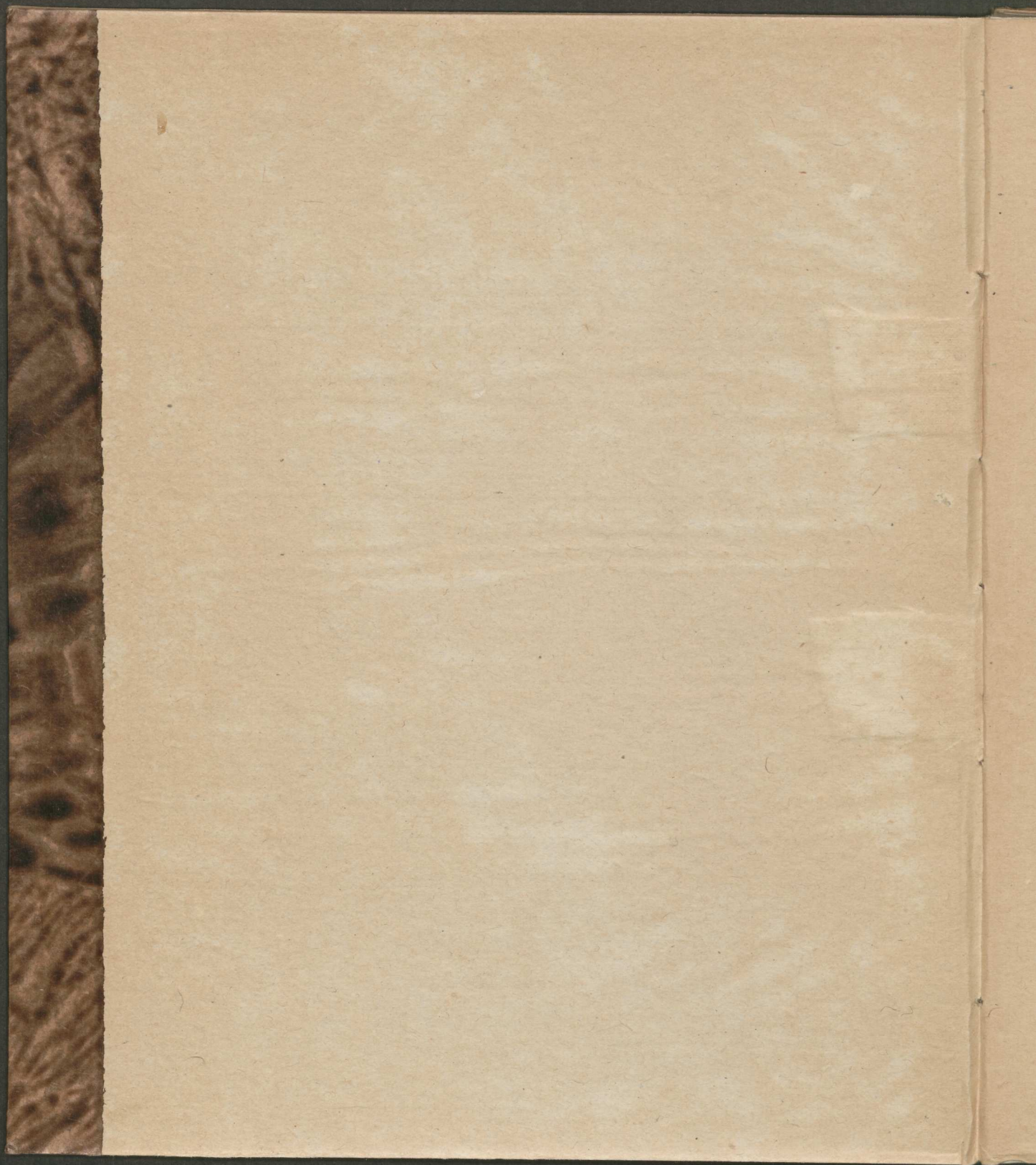
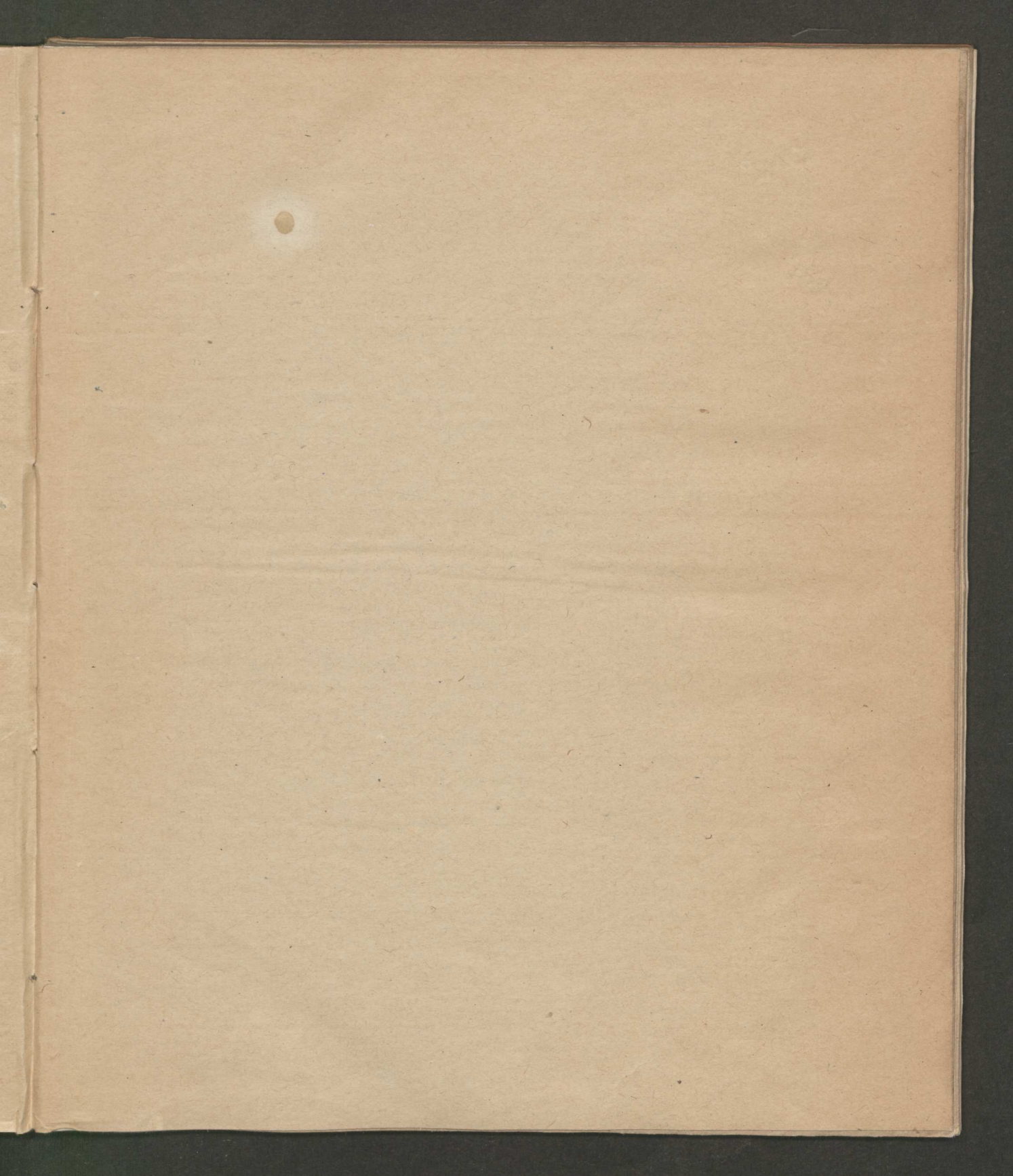
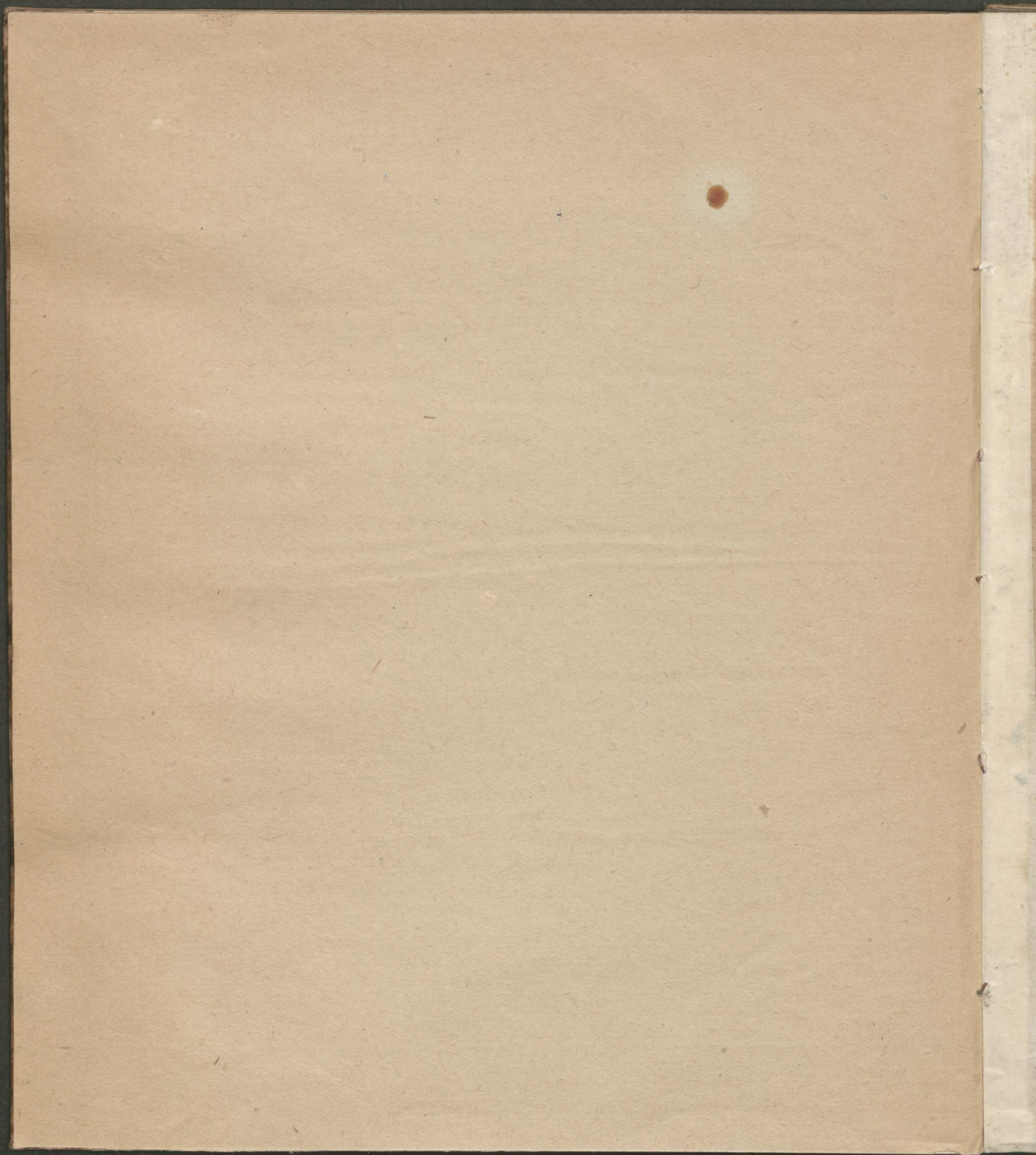

TRAITÉ D'AMITIÉ

CONCLU

A VIENNE LE $\frac{21. \text{ AVRIL}}{3. \text{ MAY}}$ 1815.

ENTRE

SA MAJESTÉ L'EMPEREUR DE TOUTES LES RUSSIES
ET SA MAJESTÉ L'EMPEREUR D'AUTRICHE
ROI DE HONGRIE ET DE BOHÈME.

TRAKTAT PRZYJAZNI

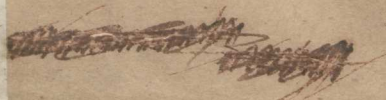
ZAWARTY

W WIEDNIU DNIA $\frac{21. \text{ Kwietnia}}{3. \text{ Maja}}$ 1815.

między

NAYJAŚNIEYSZYM CESARZEM WSZECH ROSSYI
I NAYJAŚNIEYSZYM CESARZEM AUSTRYI
KROLEM WĘGIERSKIM i CZESKIM.

w Warszawie w Drukarni Rządowej Roku 1815.

94(470)(436) 118" 094.2

Państwowa Biblioteka
im. Juliusza Słowackiego
ul. Staszica 6; - tel. 491
L C-25242

NOUS ALEXANDRE PREMIER

EMPEREUR ET AUTOCRATEUR DE TOUTES LES RUSSIES.

etc. etc. etc.

Savoir faisons par ces présentes, que d'un commun accord entre Nous et Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Hongrie et de Bohême, il a été conclu par Nos plénipotentiaires respectifs en vertu des pleinpouvoirs, qui leur ont été donnés, et signé à Vienne le vingt un Avril de la presente année, un Traité qui est mot pour mot de trois May. la teneur suivante;

Au nom de la très Sainte et Indivisible Trinité.

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, et Sa Majesté le Roi de Prusse, ayant également à coeur de s'entendre amicalement sur les mesures les plus propres à consolider le bien être des Polonais dans les nouveaux rapports, où ils se trouvent placés par les changemens amenés dans le sort du Duché de Varsovie, et voulant en même tems étendre les effets de ces dispositions bienveillantes aux Provinces et Districts qui composoient

swoie pełnomocnictwa, za ważne, i w przyzwoitej formie uznane, zawarli, podpisali, i postanowili Artykuły następujące:

A R T Y K U Ł I.

Nayiaśniejszy Cesarz Wszech Rosyi, ustępuje Jego Cesarskiej Królewskiej Apostolskiej Mości, powiaty odłączone od Gallicyi wschodniej na mocy traktatu Wiedeńskiego 1809. roku z cyrkułów Złoczowskiego, Brzeżańskiego, Tarnopolskiego, i Zaleszczykowskiego, i granice z téj strony przywrócone będą w tym sposobie iak były przed epoką powyższego Traktatu.

A R T Y K U Ł II.

Jego Cesarska Królewska Apostolska Mość posiadać będzie z zupełną własnością i samowładnością Żupy solne Wieliczki iako i terytorium do niéj należące.

A R T Y K U Ł III.

(Le Thalveg) Wisły, oddzielać będzie Gallicyą od okręgu miasta wolnego Krakowa. Również służyć będzie za granicę między Gallicyą i częścią dawnego Xięstwa Warszawskiego połączoną z kraiami Nayiaśniejszego Cesarza Wszech Rosyi, aż do okolic miasta Zawichosta.

Od Zawichosta aż do Bugu ustanowiona będzie suchu granica linią traktatem Wiedeńskim 1809. roku wskazaną, ze sprostowaniami iakie za wspólnym układem za potrzebne uznane zostaną.

La frontière à partir du Bug sera rétablie de ce côté entre les deux Empires, telle qu'elle a été avant le dit Traité.

A R T I C L E I V.

La ville de Cracovie est déclarée libre et indépendante, ainsi que le territoire désigné dans le Traité additionnel, signé en commun entre les Cours de Russie, d'Autriche et de Prusse.

A R T I C L E V.

Le Duché de Varsovie, à l'exception des parties, dont il a été autrement disposé en vertu des articles ci-dessus et par le Traité signé le même jour entre Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies et Sa Majesté le Roi de Prusse, est réuni à l'Empire de Russie. Il y sera lié irrévocablement par sa constitution pour être possédé par Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, ses héritiers et ses successeurs à perpétuité. Sa Majesté Impériale se réserve de donner à cet Etat, jouissant d'une administration distincte, l'extension intérieure qu'Elle jugera convenable. Elle prendra avec ses autres Titres celui de Czar, Roi de Pologne, conformément au protocole usité et consacré pour les titres attachés à ses autres possessions.

Les Polonais, sujets respectifs des hautes parties Contractantes, obtiendront une représentation et des institutions nationales, réglées d'après le mode d'existence politique, que chacun des Gouvernemens auxquels ils appartiennent jugera utile et convenable de leur accorder.

MY ALEXANDER PIERWSZY
CESARZ i SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYI.
etc. etc. etc.

Wiadomo czyniemy niniejszém, iż za wspólnym układem między Nami, i Nayaśnieyszym Cesarzem Austrii Królem Węgierskim i Czeskim, przez Naszych zobopolnych Pełnomocników, na mocy danego im pełnomocnictwa, zawarty i podpisany został w Wiedniu d. ^{21. Kwietnia}_{3. Maja} roku bieżącego traktat, który słowo w słowo brzmi iak następuje:

w Imię Nayaświętszég i Nierozdzielnéj Trócy.

Nayaśnieyszey Cesarz wszech Rossyi; Nayaśnieyszey Cesarz Austrii i Nayaśnieyszey Król Pruski, równą ożywieni chęcią porozumienia się przyjacielskiego, względem nayaświętszych środków ustalenia dobrego bytu Polaków, w nowych stosunkach, w iakich się znajdują przez zaszłe odmiany w położeniu Xięstwa Warszawskiego, i chcąc razem rozciągnąć skutki tych dobroczynnych zamia-

l'ancien Royaume de Pologne, moyennant des arrangemens liberaux autant que les circonstances l'ont rendu possible, et par le développement des rapports les plus avantageux au commerce réciproque des habitans, sont convenus de rediger deux Traités séparés à conclure: l'un entre la Russie et l'Autriche, et l'autre entre cette première Puissance et la Prusse, pour y comprendre aussi bien les obligations générales communes aux trois Puissances, que les stipulations qui leur sont particulières. Leurs Majestés Impériales ont nommé à cet effet pour leur Traité direct les Plénipotentiaires suivans: Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, le Sieur André Comte de Rasmouffsky, son conseiller privé actuel, Chevalier des ordres de St. André, et de St. Alexandre-Newski, Grand-Croix de celui de St. Wladimir, et son premier Plénipotentiaire au Congrès; et Sa Majesté l'Empereur d'Autriche le Sieur Clement, Venceslas, Lothaire Prince de Meternich-Winnebourg-Ochsenhausen, Chevalier de la Toison d'or, Grand-Croix de l'ordre Royal de St. Etienne de Hongrie, Chevalier des ordres de St. André, de St. Aléxandre-Newski et de St. Anne de la première Classe, Grand-Cordon de la légion d'honneur, Chevalier de l'ordre de l'Eléphant, de l'ordre Suprême de l'Annonciade, de l'aigle noir, de l'aigle rouge, des Séraphins de Suède, de St. Joseph de Toscane, de St. Hubert, de l'Aigle d'or de Wurtemberg, de la fidélité de Bade, de St. Jean de Jerusalem et de plusieurs autres, Chancelier de l'ordre Militaire de Marie Thérèse, Curateur de l'Académie des beaux arts, Chambellan, Conseiller intime actuel de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche Roi de Hongrie et de Bohême, Son Ministre d'Etat, des Conférences et des affaires Etrangères, son

rów do Prowincyi i Powiatów, które składały dawne Królestwo Polskie, przez tak łagodne środki iak tylko okoliczności dozwoliły i przez rozwinięcie stosunków dla wzajemnego mieszkańców handlu naykorzystniejszych, ułożyli się zawrzeć dwa oddzielne traktaty: pierwszy między Rosyą i Austryą, i drugi między pierwszym z tych Mocarstw i Prussami, dla objęcia tak ogólnych obowiązków, wszystkim trzem Mocarstwom wspólnych, iako też umów każdemu z nich właściwych. Nayiaśnieysi Cesarze mianowali tym końcem, do ułożenia między niemi Traktatu następujących Pełnomocników. Nayiaśniejszy Cesarz Wszech Rosyi JP. Jędzreia Hrabiego Razumowskiego, swego aktualnego Taynego Radzcę Kawalera Orderów, S. Jędrzeia i S. Alexandra Newskiego, Wielkiego krzyża S. Włodzimierza, i swego pierwszego Pełnomocnika na Kongresie, a Nayiaśniejszy Cesarz Austrii JP. Klemensa Wacława Xięcia Metternich Winnebourg — Ochzenchauzen, kawalera złotego Runa, wielkiego krzyża Królewskiego, S. Stefana Węgierskiego, Kawalera orderów S. Jędrzeia, S. Alexandra Newskiego, i S. Anny I. klasy, wielkiej wstęgi Legii honorowéy; kawalera orderu Słonia, naywyższego orderu Annuncyady; czarnego orła, czerwonego orła, Serafinów Szweckiego; S. Józefa Toskańskiego, S. Huberta, złotego orła Württembergskiego, wierności Badeńskiego, S. Jana Jerozolimskiego, i wielu innych. Kanclerza orderu wojskowego Maryi Teressy, Kuratora akademii sztuk wyzwolonych, Szambelana, taynego aktualnego Radzcę, Nayiaśniejszego Cesarza Austrii, Króla Węgierskiego i Czeskiego, swego Ministra Stanu, Konferencyi i Interessów zagranicznych, swego pełnomocnika na Kongresie; którzy zamieniwszy

Plénipotentiaire au Congrès; les quels après avoir échangé leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, ont conclu, signé et arrêté les articles ci-après:

A R T I C L E I.

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies cède à Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique les districts, qui ont été détachés de la Galicie orientale en vertu du Traité de Vienne de 1809 des cercles de Zloczow, Brzesan, Tarnopol et Zalesczyk, et les frontières seront retablies de ce côté, telles qu'elles avoient été avant l'époque du dit Traité.

A R T I C L E II.

Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique possèdera en toute propriété et Souveraineté les Salines de Wieliczka, ainsi que le territoire y appartenant.

A R T I C L E III.

Le Thalweg de la Vistule séparera la Galicie du territoire de la ville libre de Cracovie. Il servira de même de frontière entre la Galicie et la partie du ci-devant Duché de Varzovie, réunie aux États de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, jusqu'aux environs de la ville de Zawichost.

De Zawichost jusqu'au Bug la frontière sèche sera déterminée par la ligne indiquée dans le traité de Vienne de 1809, aux rectifications près, que d'un commun accord on trouvera nécessaires d'y apporter.

Granica zaś od Bugu, przywrocona będzie w tej stronie między dwiema Państwami, taka, iaka była przed powyższym traktatem.

A R T Y K U Ł IV.

Miasto Kraków, uznane jest za wolne i niepodległe, wraz z okragiem oznaczonym, w dodatkowym wspólnie podpisanym traktacie między dworami Rossyiskim, Austryackim, i Pruskim.

A R T Y K U Ł V.

Xięstwo Warszawskie, z wyłączeniem części, któremi w inny sposób na mocy powyższych artykułów i przez traktat tegoż dnia podpisany między Najiaśnieyszym Cesarzem Wszech Rossyi i Najiaśnieyszym Królem Pruskim rozrządzono, połączone jest z Cesarstwem Rosyiskiem. Połączone zaś z nim będzie nieodzownie przez swoje konstytucyą, i posiadane na wieczne czasy przez Najiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyi, Jego Dziedziców i Następców. Jego Cesarska Mość zachowuje sobie nadać temu kraiovi (Etat) mającemu używać oddzielnę Administracyi, rozszerzenie wewnętrzne, iakie uzna za przyzwoite. Przybierze do innych tytułów, tytuł (Cara) Króla Polskiego, stosownie do obrzadku (protocole) używanego i zachowywanego w tytułach przywiązanych do innych Jego posiadłości.

Polacy, poddani każdéy respective wysokiey Strony kontraktującéy otrzymaia reprezentacyą i ustawy narodowe, zastosowane do formy bytu politycznego, iaką każdy z Rządów, pod któremi zostawać będą, nadać im, uzna za użyteczne i przyzwoite.

A R T I C L E VI.

Les habitans et propriétaires des pays, dont la séparation a lieu en conséquence du présent Traité, s'ils vouloient se fixer dans un autre Gouvernement, auront pendant six ans la liberté de disposer de leurs propriétés, meubles ou immeubles de quelque nature qu'elles soient; de les vendre, de quitter le pays, et d'exporter le produit de ces ventes en argent comptant, ou en fonds d'autres nature, sans empêchement ni déduction quelconque.

A R T I C L E VII.

Il y aura amnésie pleine, générale et particulière, en faveur de tous les individus de quelque rang, sexe ou condition, qu'ils puissent être.

A R T I C L E VIII.

Par suite de l'Article précédent personne ne pourra à l'avenir être recherché ni inquiété en aucune manière, pour cause quelconque de participation directe, ou indirecte à quelque époque que ce soit, aux événemens politiques, civils ou militaires en Pologne. Tous les procès poursuites ou recherches seront regardées comme non avenus, les séquestres ou confiscations provisoires seront levées et il ne sera donné suite à aucun acte provenant d'une cause semblable.

A R T I C L E IX.

Sont exceptés de ces dispositions générales à l'égard des confi-

A R T Y K U Ł VI.

Mieszkańcy i właściciele w kraiach, których rozłączenie niniejszym traktatem następuje, chcący osiąść pod innym Rządem, będą mieli wolność w przeciągu lat sześciu, rozrządzenia swemi własnościami, ruchomemi lub nieruchomemi, iakiéy bądź natury, ich sprzedania, opuszczenia kraju, i wyprowadzenia wartości z tych przedaży pochodzących, bądź w gotowiźnie bądź w funduszach innej natury, bez przeszkody, lub iakiéykolwiek opłaty.

A R T Y K U Ł VII.

Będzie amnestya zupełna, ogólna i szczególna dla wszystkich osób iakiéykolwiek stopnia, płci i stanu.

A R T Y K U Ł VIII.

W skutku artykułu poprzedzającego nikt na przyszłość nie będzie mógł być poszukiwanym, ani pociągany w żaden sposób, za iakiéykolwiek, i w którey bądź epoce, przykładanie się proste lub uboczne do działań w Polsce politycznych, cywilnych, lub wojskowych.

Wszelkie w téj mierze sprawy, rozpoznania, i śledzenia uważane będą za niebyłe; sekwestra i konfiskacye tymczasowe będą zniesione, i wszelka czynność z podobnej przyczyny rozpoczęta, dalej prowadzoną nie będzie i bez skutku zostanie.

A R T Y K U Ł IX.

Wyłączone są od tych ogólnych urządzeń względem konfiskacyi,

scations, tous les cas, où les édits ou sentences prononcées en dernier ressort, auroient déjà reçu leur entière exécution et n'auroient pas été annullées par des événemens subséquens.

A R T I C L E X.

La qualité de sujet-mixte, quant à la propriété, sera reconnue et maintenue.

A R T I C L E XI.

Tout individu qui possède des propriétés sous plus d'une domination est tenu dans le courant d'une année, à dater du jour où le présent Traité sera ratifié, de déclarer par écrit, par devant le Magistrat de la ville la plus prochaine ou bien le Capitaine du Cercle le plus voisin, ou bien l'autorité civile la plus rapprochée, dans le pays qu'il a choisi, l'élection qu'il aura faite de son domicile fixe. Cette déclaration, que le susdit Magistrat ou autre autorité devra transmettre à l'autorité supérieure de la province, le rend pour sa personne et sa famille exclusivement sujet du Souverain dans les états duquel il a fixé son domicile.

A R T I C L E XII.

Quant aux Mineurs et autres Personnes qui se trouvent sous la tutelle ou curatelle, les tuteurs et curateurs seront tenus de faire au terme prescrit la déclaration nécessaire.

te przypadki, w których najwyższe rozkazy, albo ostatecznie zapadłe wyroki, inżby w zupełności do skutku przyprowadzone były, a późniejszymi wypadkami uchylone nie zostały.

A R T Y K U Ł X.

Prawo poddanego różno-rządowego (sujet mixte) będzie uznane i utrzymane co do własności.

A R T Y K U Ł XI.

Każda osoba, nie pod iednem tylko rządem własności posiadająca, obowiązana iest w przeciągu iednego roku rachuiąc od daty ratyfikacyi ninieyszego traktatu, złożyć na piśmie obranego sobie stałego zamieszkania Deklaracyą, przed urzędem naybliższego miasta, lub rządcą Powiatu albo też władzą cywilną naybliższą w kraiu który sobie obrała. Przez takową deklaracyą którą wzmiankowane urzędy, lub inne władze, do rządu wyższego prowincyonalnego, przesłać są winne, każdy staie się wraz z familią wyłącznie poddanym tego Monarchy, w którego kraiach wybrał zamieszkanie.

A R T Y K U Ł XII.

Co się tycze małoletnich, i innych osób pod opieką lub kuratelą będących, opiekunowie lub kuratorowie obowiązani są za nich złożyć takową deklaracyą w czasie oznaczonym.

A R T I C L E XIII.

Si un individu quelconque, propriétaire mixte, avoit négligé au bout du terme prescrit d'une année, de faire la déclaration de son domicile fixe, il sera considéré comme étant sujet de la Puissance dans les états de la quelle il avoit son dernier domicile; son silence dans ce cas devant être envisagé comme une déclaration tacite.

A R T I C L E XIV.

Tout propriétaire mixte qui aura une fois déclaré son domicile, n'en conserva pas moins pendant l'espace de huit ans, à dater du jour des ratifications du présent Traité, la faculté de passer sous une autre domination en faisant une nouvelle déclaration de domicile, et en produisant la concession de la Puissance sous le Gouvernement de laquelle il veut se fixer.

A R T I C L E XV.

Le propriétaire mixte, qui a fait sa déclaration de domicile ou qui est censé l'avoir faite conformément aux stipulations de l'Article XIII, n'est pas tenu à se défaire, à quelque époque que ce soit, des possessions qu'il pourroit avoir dans les états d'un Souverain, dont il n'est pas sujet. Il jouira à l'égard de ces propriétés de tous les droits, qui sont attachés à la possessions. Il pourra en dépenser les revenus dans le pays ou il aura élu son domicile, sans subir aucune détraction au moment de l'exportation. Il pourra vendre ces mêmes possessions et en transporter le montant sans être soumis à aucune retenue quelconque.

A R T Y K U Ł XIII.

Gbyby który właściciel różno-rządowy zaniedbał podania deklaracyi zamieszkania w oznaczonym przeciągu roku iednego, uważanym będzie za poddanego tego Mocarstwa, w którego krajach miał ostatecznie zamieszkanie; gdyż zamilczenie iego w tym przypadku uważane będzie za deklaracyą.

A R T Y K U Ł XIV.

Każdy właściciel różno-rządowy (*proprietaire mixte*) pomimo złożoney raz inż deklaracyi zamieszkania, nie utraci iednak prawa aż do lat ośmiu, od daty ratyfikacyi niniejszego traktatu, przeniesienia się pod inne panowanie, za podaniem nowéy deklaracyi zamieszkania, i złożeniem zezwolenia Mocarstwa, pod którego rządem osieśćdź pragnie.

A R T Y K U Ł XV.

Właściciel różno-rządowy, który złożył deklaracyą zamieszkania, lub uważany iest iakby ją złożył, podług brzmienia art. 13. nie będzie zniewalany do wyzuwania się w iakieykolwiek bądź epoce, z własności iakieby mógł posiadać w krajach Monarchy, którego nie iest poddanym. Używać będzie co do tych własności wszelkich praw posiadaczom właściwych. Używać może ich dochodów w kraju przez siebie zamieszkałym, niepodlegając opłatom exportacyi. Będzie równie mógł sprzedać też własności, i wyprowadzić ich wartość z kraju, bez iakieykolwiek bądź opłaty.

A R T I C L E X V I.

Les prérogatives énoncées dans l'article précédent de non-détraction ne s'étendent toutefois qu'aux biens qu'un tel propriétaire possédera à l'époque de la ratification du présent Traité.

A R T I C L E X V I I.

Ces mêmes prérogatives s'appliquent cependant à toute acquisition faite dans l'une des deux dominations à titre d'hérédité, de mariage ou de donation d'un bien, qui à l'époque de la ratification du présent Traité appartenait en dernier lieu à un propriétaire mixte.

A R T I C L E X V I I I.

Dans le cas qu'il fut dévolu à un individu, qui ne possède aujourd'hui que dans l'un des deux Gouvernemens, une fortune quelconque à titre d'héritage, de legs, de donation, de mariage, dans l'autre Gouvernement, il sera assimilé au propriétaire mixte et sera tenu de faire dans le terme prescrit la déclaration de son domicile fixe. Ce terme d'un an datera du jour où il aura apporté la preuve légale de son acquisition.

A R T I C L E X I X.

Il sera libre au propriétaire mixte ou à son fondé de pouvoirs, de se rendre en tout tems de l'une de ses possessions dans l'au-

ARTYKUŁ XVI.

Prerogatywy w artykule poprzedzającym wymienione, rozciągają się tylko do dóbr posiadanych przez właścicieli różno-rządowych, w epoce ratyfikacyi traktatu niniejszego.

ARTYKUŁ XVII.

Też same jednak prerogatywy, służą wszelkim nabyciom w iednym ze dwóch państw uzyskanym prawem następstwa, małżeństwa lub darowizny dóbr, które w epoce ratyfikacyi niniejszego traktatu, należały do właściciela różno-rządowego.

ARTYKUŁ XVIII.

W przypadku, gdyby na którego z mieszkańców dziś pod iednym tylko z tych dwóch rządów własność mającego, spadł majątek iakikolwiek tytułem następstwa, zapisu, darowizny, lub małżeństwa w drugiem Państwie; właściciel ten będzie równie uważany za właściciela różno-rządowego, i obowiązany będzie złożyć w oznaczonym czasie deklaracyą stałego zamieszkania. Takowy termin roku iednego, rachować się będzie od dnia, w którym okaże prawny dowód swojego nabycia.

ARTYKUŁ XIX.

Wolno będzie właścicielowi różno-rządowemu lub iego pełnomocnikowi udać się w każdym czasie z iednéj Possessyi do drugiey

l'autre, et pour cet effet, il est de la volonté des deux Cours que le Gouverneur de la province la plus voisine délivre les passeports à la requisition des parties. Ces passeports seront suffisants pour passer d'un Gouvernement dans l'autre et seront réciproquement reconnus.

A R T I C L E XX.

Les propriétaires, dont les Possessions sont coupées par la frontière, seront traités relativement à ces possessions d'après les principes les plus libéraux.

Ces propriétaires mixtes, leurs domestiques & les habitans, auront le droit de passer et repasser avec leurs instrumens aratoires, leurs bestiaux, leurs outils etc. d'une partie de la possession, ainsi coupée par la frontière, dans l'autre sans égard à la différence de Souveraineté, de transporter de même d'un endroit à l'autre leurs moissons, toutes les productions du sol, leurs bestiaux et tous les produits de leur fabrications sans avoir besoin de passeports, sans empêchement, sans redévance et sans payer de droit quelconque.

Cette faveur est restreinte toutefois aux productions naturelles ou industrielles dans le territoire ainsi coupé par la ligne de démarcation. De même elle ne s'étend qu'aux terres appartenantes au même propriétaire dans l'espace déterminé d'un mille (de 5 au degré) de part et d'autre, et qui auroient été coupées par la ligne de frontière.

i tym końcem wolał jest obu Dworów, aby rządca najbliższy Pro-
wincyi, wydawał potrzebne na żądanie stron paszporta. Te paszpor-
ta dostateczne będą do przejazdu z iednego do drugiego kraju, i bę-
dą za takowe zobopolnie uznawane.

A R T Y K U Ł XX.

Do właścicieli dóbr granicą przeciętych, zastosowane będą,
względem tychże dóbr prawidła najswoobodniejsze.

Takowi właściciele różno-rządowi, ich służący i włościanie
tamże zamieszkali, będą mieli prawo przeyscia i wracania z narzę-
dziami ornemi, dobytkiem, naczyniami etc. z iednéj części Possessyi
przez granice przeciętey do drugiey, bez względu na różnicę Pań-
stwa. Równie przeprowadzania z iednego miejsca na drugie zbio-
rów zbożowych, wszelkich produktów gruntowych, dobytku i wła-
snych fabrykatów, nie potrzebując paszportów, bez przeszkody, bez
cła i iakieykolwiek opłaty. To dobrodzieystwo służy tylko płodom
przyrodzonym i przemysłowym majątków linią demarkacyną prze-
ciętych. Nadto rozciąga się tylko do posiadłości, również granicą
przeciętych, a należących do iednego i tego samego właściciela, z ied-
néj i drugiey strony linii demarkacynéj, w odległości mili iednéj
(których 15 na ieden stopień).

A R T I C L E XXI.

Les sujets de l'une et de l'autre des deux Puissances, nommément les conducteurs de troupeaux et pâtres, continueront à jouir des droits, immunités et privilèges dont ils jouissoient par le passé. Il ne sera également mis aucun obstacle à la pratique journalière de la frontière entre les limitrophes (en allemand Gränzverkehr).

A R T I C L E XXII.

La juridiction du domicile sera aussi celle qui décidera entre particuliers des questions provenant du chef de ces territoires. Mais c'est le forum du territoire, dans lequel est situé la propriété en litige, qui fera exécuter la sentence. Cette disposition sera en vigueur pendant l'espace de dix ans, au bout desquels les deux Hautes Cours se réservent de convenir, s'il y a lieu, d'une autre règle.

A R T I C L E XXIII.

La Souveraineté des moulins, fabriques ou usines, établies sur la largeur du lit d'une rivière qui fait la frontière, sera exercée par le Souverain, dans le territoire duquel sera situé le village ou l'endroit d'où dépendent ces établissements. Dans le cas où ils constitueroient une propriété particulière, on déléguera aux Commissaires, qui seront chargés de la démarcation des frontières sur le terrain, le soin de déterminer selon les règles réciproques de l'équité et d'après les localités, ce qui sera convenable par rapport à la Souveraineté.

Il est bien entendu, que l'on ne pourra point former de nou-

ARTYKUŁ XXI.

Poddani iednego i drugiego Mocarstwa, mianowicie przewo-
dnicy trzody i pasterze, będą i nadal używać praw, prerogatyw,
i przywileiów, iakie im dotąd służyły.

Nie będzie również czyniona żadna przeszkoda, w codziennych
stosunkach mieszkańców przygraniczających (*pratique journalière*)
Gränzs Verkehr.

ARTYKUŁ XXII.

Roztrzygnięcie spórń o nieruchomy majątek przecięty granicą
należy do Jurysdykcji mieyscowéy kraiu, w którym posiadacz
ma stałe mieszkanie; wypełnienie zaś wyroku do Jurysdykcji
mieysca w którym zakwestyonowana nieruchomość jest położona.
To urządzenie mieć będzie moc swoię do lat dziesięciu, po
upłynieniu których, obadwa wysokie Dwory, zachowuią sobie uło-
żyć się, o inne w tey mierze prawidła, ieżeli tego uznaią potrze-
bę.

ARTYKUŁ XXIII.

Młyny, Fabryki, i rękodzielnie założone na rzekach stanowią-
cych granicę, podlegać będą samowładności tego Monarchy, w któ-
rego kraiu jest położona wieś, lub mieysce do którego też młyny,
Fabryki, lub rękodzielnie należą.

W przypadku gdyby te zakłady były prywatną własnością, pole-
cono będzie Kommissarzom do rozgraniczenia wyznaczonym, roz-
trząsnąć na mieyscu, i ustanowić podług wzajemnych praw słuszno-

veaux établissemens de ce genre sans le consentement réciproque des Gouvernemens riverains.

A R T I C L E XXIV.

La navigation de tous les fleuves et canaux dans toute l'étendue de l'ancien Royaume de Pologne (tel qu'il existoit avant l'année 1772) jusqu'à leur embouchure, tant en descendant, qu'en remontant, sera libre de telle sorte, qu'elle ne puisse être interdite à aucun des habitans des provinces polonaises qui se trouvent sous les Gouvernemens Russe ou Autrichien. La même liberté de pratique et de navigation est réciproquement concédée pour les fleuves ou rivières qui n'étant point navigables aujourd'hui, porroient être rendus tels, ainsi que pour les canaux qui pourroient être construits à l'avenir. Les mêmes principes seront adoptés en faveur des sujet mentionnés pour la fréquentation des ports, où ils peuvent arriver par la navigation des dits fleuves et canaux.

A R T I C L E XXV.

Les droits de Hâlage et d'Attérage seront communs sur les deux rives: les bateliers seront néanmoins obligés de se conformer aux réglemens de police existant pour la pratique de la navigation intérieure.

A R T I C L E XXVI.

Pour assurer davantage encore cette liberté de navigation et en

ści i okoliczności miejscowych, pod któregoż Monarchow panowaniem, takowe zakłady zostawać mają.

Rozumieć jednak należy, iż nie będzie wolno, nowych podobnego rodzaju robić zakładów, bez wzajemnego zezwolenia Rządów do których brzegi należą.

A R T Y K U Ł XXIV.

Splaw czyli żegluga na wszystkich rzekach i kanałach w całej rozciągłości dawnego Królestwa Polskiego (tak iak exystowało przed rokiem 1772) aż do uścia tak w dół iako i w górę, będzie wolny w ten sposób, iż nie będzie mógł bydz zabroniony żadnemu z mieszkańców Prowincyi Polskich, pod rządami Rossyiskim i Austryackim zostających.

Taż sama wolność i używanie splawów wzajemnie iest dozwo-
loném na rzekach i kanałach, które nie będąc na teraz splawne, na przyszłość splawnemi bydz mogą; niemniéy i na kanałach, które mogą bydz utworzone. Też same prawidła, zastosowane będą względem wzmiarkowanych poddanych, co do portów, do których przez powyższe rzeki, kanały i wody, przybydz mogą.

A R T Y K U Ł XXV.

Prawo holowania i przybijania do brzegów rzek, będzie wspólne na obu brzegach, Flissy jednak podlegać będą przepisom policyjnym co do odbywania żeglugi wewnętrzney.

A R T Y K U Ł XXVI.

Dla tém większego wolności splawu zapewnienia, iako też znie-

écarter toute entrave pour l'avenir, les Deux Hautes Parties Contractantes sont convenues de n'établir qu'une seule espèce de droit de navigation, portant sur la capacité, le jaugeage du vaisseau, ou sur le poids de son chargement. Il sera nommé de part et d'autre des Commissaires pour régler ce droit, qui sera porté à un taux très modéré, uniquement destiné à entretenir les fleuves et les canaux en question dans un état navigable. Ce droit une fois approuvé par les Deux Cours, ne pourra plus être changé que d'un commun accord. Il en sera de même à l'égard des bureaux à déterminer pour la perception de ce même droit.

Si l'une des Deux Puissances Contractantes cependant faisoit à ses fraix l'établissement d'un nouveau canal, les sujets de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies ne pourront jamais être assujettis à des droits de navigation plus élevés que ceux de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche. La reciprocité sera entière à cet égard.

A R T I C L E XXVII.

Les Commissaires qui seront chargés de la partie réglementaire des objets arrêtés dans les articles ci-dessus, seront nommés sans perte de tems. Leur travail devra être achevé, vu et approuvé six mois au plus tard à dater de la ratification du présent Traité.

A R T I C L E XXVIII.

Les Deux Hautes Parties Contractantes pour donner plus d'activité encore aux relations commerciales, nommément sur la route de

Bro-

sienia wszelkich przeszkód na przyszłość, obiedwie wysokie Strony kontraktujące, ugodziły się ustanowić ieden tylko rodzaj opłaty od spławu, zastosowany do objętości i wymiaru statków, lub wagi ładunków. Wyznaczeni będą z obu stron Kommissarze do urządzenia téj opłaty, która będzie bardzo umiarkowana, i przeznaczona iedynie na utrzymywanie rzek i kanałów powyższych w stanie spławności. Ta opłata raz przez obadwa Dwory uznana, nie będzie mogła być zmieniona iak za wspólném ich zezwoleniem. Podobnyż układ nastąpi względem oznaczenia mieysc poboru tychże opłat. Ustanowione w tym sposobie cło, pobierane będzie na gruncie każdego z dwóch Mocorstw kontraktujących, i na rachunek każdego z nich respective.

Gdyby iednakże które z tych dwóch Mocorstw kontraktujących, utworzyło własnym kosztem nowy kanał, poddani N. Cesarza wszech Rossyi, nie będą mogli podlegać nigdy opłatom od spławu wyższym, nad te które poddani N. Cesarza Austryi wnosić będą. Wzajemność w tej mierze będzie zupełna.

A R T Y K U Ł XXVII.

Kommissarze mający się zatrudniać układem urządzającym przedmioty, artykułami poprzedzającemi ustanowione, niezwłocznie mianowani będą; czynność ich powinna być ukończona, przejrzana, i zatwierdzona, najpóźniej w sześć miesięcy od daty ratyfikacyi niniejszego Traktatu.

A R T Y K U Ł XXVIII.

Obiedwie wysokie strony kontraktujące, dla nadania większego

Brody à Odessa et réciproquement, sont convenus d'accorder la liberté la plus illimitée en faveur du Transit dans toutes les parties de l'ancienne Pologne. Les droits à percevoir à cet égard seront les plus modérés possibles, et tels qu'ils existent pour les marchands des pays ou les sujets étrangers les plus favorisés.

A R T I C L E XXIX.

Dans la vûe de faciliter de même le commerce d'importation et d'exportation entre les dites provinces qui constituoient l'ancien Royaume de Pologne, il a été convenu entre les Deux Cours de nommer réciproquement des Commissaires, qui seront chargés d'examiner les réglemens et tarifs en vigueur, de présenter des projets tendant à régler tout ce qui est relatif à ce commerce, et surtout pour prévenir toute espèce d'abus ou de vexations de la part des Douanes.

A R T I C L E XXX.

Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique ayant émis les obligations de la Caisse générale des dettes de l'Etat (Universal-Staats-Schuldencassa) pour la somme correspondante à la quote-part des anciennes dettes du Roi et de la République de Pologne, dont elle avoit été grevée par suite de la convention du $\frac{15}{26}$ Janvier 1797 et ces obligations devant rester désormais à sa charge, avec tous leurs intérêts arriérés et courans, il est convenu entre les Hautes Parties Contractantes que le Gouvernement du Duché de Varsovie, sous la garantie de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, sera tenu de

ruchu stosunkom handlowym, mianowicie na trakcie z Brodów do Odessy i na wzajem, ułożyły się udzielić nieograniczonej wolności Tranzytu we wszystkich częściach dawnéj Polski. Oplaty w tym względzie będą nayumiarkowańsze, i takie iakie są postanowione dla kupców krajów lub osob zagranicznych, naybarłziej faworyzowanych.

A R T Y K U Ł XXIX.

W zamiarze ułatwienia również handlu wychodowego i wchodowego między wzmiankowanemi Prowincjami, składającemi dawne Królestwo Polskie, ułożyły się oba Dwory mianować wzajemnie kommissarzów, którzy obowiązani będą rozpoznać urządzenia i Taryfły dotąd trwające, podać projekta dążące do ułożenia tego wszystkiego, co się tycze handlu powyższego, a szczególniej do zapobieżenia wszelkim rodzajom nadużyć lub uciążień na komorach.

A R T Y K U Ł XXX.

Gdy J. Cesar. Król. Apost. Mość, wydał obligacye z Kassy Jlnéj długów krajowych (Universal-Staats-SchuldenCassa) na sumę odpowiadającą części dawnych długów Króla i Rzpltey Polskiej, którą obowiązał się wypłacić, i która na niego według konwencji $\frac{15}{26}$ Stycznia 1797 roku przypadła, i gdy powinność uiszczenia się z tych obligacyi, wraz z zaległemi i bieżącemi procentami nie przestaie i teraz do Niego należeć, przeto ułożyły się obiedwie wysokie Strony kon-

ce chef de bonifier à la Cour de Vienne, par forme d'arrangement en bloc, une somme aversionnelle de quatre millions de florins de Pologne.

A R T I C L E XXXI.

Par contre Sa Majesté Imperiale et Royale Apostolique renonce pleinement à toutes autres prétentions, relatives aux emprunts et dettes de quelque nature qu'elles soient, qui ont été ou qui auroient pû être affectées, hypothéquées ou inscrites sur les parties cédées.

A R T I C L E XXXII.

La somme de quatre millions des florins de Pologne, stipulée à l'article 30 comme somme aversionnelle de la part du Gouvernement du Duché de Varsovie, sera payée par ce Gouvernement au trésor Imperial Autrichien, en argent comptant, et en huit termes égaux annuels, de cinq cent mille florins de Pologne chacun. Le premier de ces termes annuels echeoira le $\frac{12}{24}$ Juin de l'année 1816 et le dernier au même jour en 1824. Ayant cependant pris en consideration l'état actuel des choses et les nouveaux efforts que les circonstances exigeront, les Hautes Parties Contractantes sont convenues, si la Paix n'étoit point rétablie à l'époque précitée du premier terme, de reculer le premier paiement et par conséquent tous les autres progressivement, de sorte que le paiement du premier terme aura lieu six mois après la ratification du Traité de paix définitif.

traktujące, iż Rząd Xtwa Warszawskiego pod Gwarancyą N. Cesarza Wszech Rosyi obowiązany będzie wynadgradzić dworowi Wiedeńskiemu przez układ ogółowy sumnę przyznaną, cztery miliony złotych Polskich.

A R T Y K U Ł XXXI.

Na wzajem J. Cesar. Krol. Apost. Mość zrzeka się zupełnie wszelkich innych pretensyi ściągających się do pożyczek i długów iakiego kolwiek rodzaju, należących lub należec mogących, hipotekowanych lub zapisanych na częściach ustąpionych.

A R T Y K U Ł XXXII.

Summa cztery miliony złotych Polskich Artykułem 50. ustanowiona od Rządu Xtwa Warszawskiego przypadająca, będzie przez tenże Rząd wypłacona do skarbu Cesarsko Austriackiego w gotowych pieniądzech i w ośmu równych rocznych terminach po pięć kroć sto tysięcy złotych polskich na każdy raz. Pierwszy z tych rocznych terminów przypadnie $\frac{1}{2}$ Czerwca 1816. Roku, ostatni zaś w tymże dniu 1824. Uważając iednakże teraéniejszy stan rzeczy i okoliczności nowych wysileń wymagające, wysokie Strony kontraktujące umówiły się, iż gdyby pokóy niebył przywrocony w Epoce wzmiankowaney pierwszego terminu, termin takowy był przedłużony, i inne w progressy w tym sposobie, iżby opłata pierwszego terminu w sześć miesięcy po ratyfikacyi Traktatu ostatecznego pokoju, nastąpiła.

A R T I C L E XXXIII.

Quant aux nouvelles dettes, qui datent depuis l'érection du Duché de Varsovie, Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique se charge d'y concourir dans la proportion d'un neuvième. Il est entendu, que la Cour de Vienne participera à l'actif résultant de la liquidation à faire, dans la même proportion.

A R T I C L E XXXIV.

Immédiatement après la signature du présent Traité il sera nommé une commission, qui se réunira à Varsovie. Elle sera composée d'un nombre suffisant de Commissaires et d'Employés. Son objet sera:

1. De dresser une balance exacte de ce qui est dû par les Gouvernemens étrangers.
2. De régler réciproquement entre les Parties Contractantes les comptes provenans de leurs prétentions respectives.
3. De liquider les prétentions des sujets vis-à-vis des Gouvernemens. En un mot de s'occuper de tout ce qui a rapport à des questions de ce genre.

A R T I C L E XXXV.

Dès que la Commission mentionnée dans l'article précédent sera installée, elle nommera un Comité chargé de procéder sur le champ aux dispositions nécessaires pour la restitution de tous les

ARTYKUŁ XXXIII.

Co do nowych długów od daty ustanowienia Xłwa Warszawskiego J. Cesar. Kroll Apost. Mość, przyjmuje na siebie przyłożenie się do nich w iednéj dziewiątęj części. Rozumie się iż Dwór Wiedeński, należec będzie w téżę proporcji do Aktywów, iakie się z mającęg sporządzić Likwidacyi okażą.

ARTYKUŁ XXXIV.

Natychmiast po podpisaniu niniejszego Traktatu mianowana będzie Kommissya, która zgromadzi się w Warszawie. Ta ma być złożona z dostatecznéj liczby Kommissarzów i Officyalistów. Czynnością iey będzie:

1. Ułożenie dokładnego Bilansu należności od Rządów cudzoziemskich.
2. Uregulowanie wzajemne między Stronami kontraktującemi Rachunków pochodzących z obopolnych pretensyi.
3. Wylikwidowanie pretensyi poddanych do Rządów. Jedném słowem zaięcie się tém wszystkiém, co ma związek z przedmiotami tego rodzaju.

ARTYKUŁ XXXV.

Skoro tylko wzmiankowana w poprzedzającym Artykule Kommissya instalowana zostanie, mianować będzie Deputacyą, która się

cautionnemens, soit qu'ils consistent en argent comptant, on en titres et documens, que des sujets de l'une des Parties Contractantes pourroient avoir faits, et qui se trouveroient dans les états de l'autre. Il en sera de même de tous les depots judiciaires qui pourroient avoir été transférés d'une province dans l'autre. Ils seront restitués aux juridictions des Gouvernemens aux-quels ils appartiennent.

A R T I C L E XXXVI.

Tous les documens, plans, cartes ou titres quelconques, qui pourroient se trouver dans les Archives de l'une ou de l'autre des Parties Contractantes, seront réciproquement restitués à la Puissance dont ils concernent le territoire.

Si un document de ce genre a un effet commun, la partie qui en est en possession le conservera, mais il en sera donnée à l'autre une Copie vidimée et légalisée.

A R T I C L E XXXVII.

Les actes de l'administration seront séparés; chacune des Parties Contractantes recevra la part qui concerne ses États.

La même règle s'observera pour les livres et actes hypothécaires. Dans le cas prévu à l'article ci-dessus, il en sera donné Copie légalisée.

A R-

zatrudni niezwłocznie potrzebnymi urządzeniami do zwrotu wszystkich kaucyi, czyli w gotowych pieniądzach, czyli w obligacyach i dokumentach, które złożone być mogły przez poddanych iednéj z Stron kontraktujących, a które to kaucye, znajdą się w Państwach innego Mocarstwa. Również postąpiono będzie z wszystkimi depozytami sądowymi, które mogły być z iednéj do drugiey Prowincyi przeniesione. Zwrócone zostaną jurysdykcyom Rządów, do których należą.

A R T Y K U Ł X X X V I .

Wszelkie dokumenta, plany, mappy, lub pisma iakiegolwiek, któreby się w Archiwach iednéj lub drugiey z Stron kontraktujących znajdowały, zwrócone będą na wamiem Mocarstwa, którego kraju się tyczą. Gdyby który z dokumentów tego rodzaju był do wspólnego użycia, pozostanie przy stronie która go posiada, lecz wydana będzie drugiey stronie kopia onego urzędowa i zaświadczenia.

A R T Y K U Ł X X X V I I .

Akta Administracyjne będą rozdzielone. Każda ze Stron kontraktujących, otrzyma część Jéy kraju dotyczącą.

Toż samo prawidło zachowane będzie co do Xiąg i akt hypotecnych; w przypadku zaś przewidzianym w Artykule poprzedzającym, wydana będzie kopia ich urzędowa.

A R T I C L E XXXVIII.

Il sera nommé immédiatement une Commission mixte, militaire et civile, pour lever une carte exacte de la nouvelle frontière, en faire la description topographique, placer les poteaux et en désigner les angles de relèvement, de manière à ce que dans aucun cas il ne puisse naître le moindre doute, contestation ni difficulté, si par la suite du tems il s'agissoit de retablir une marque de bornage détruite par un accident quelconque.

A R T I C L E XXXIX.

Il est convenu entre les Deux Hautes Parties Contractantes, que le Contract fait pour l'achat de cinq cent mille quintaux de sel, sera reciproquement obligatoire pour l'espace de cinq années, au bout desquelles il pourra être renouvelé aux conditions dont on conviendra alors.

A R T I C L E XL.

Aussitot après la ratification du présent Traité, les ordres nécessaires seront envoyés aux Commandans des Troupes et aux Autorités compétentes pour l'évacuation des provinces qui retournent à Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, et la remise de ce pays

nieodzownie zachowaném i uskutecznióm. A dla lepszéj wiary,
ninieyszą Ratyfikacyą Cesarską, własną ręką podpisaliśmy, i Naszą
Pieczęć Cesarską przyłożyć rozkazaliśmy.

Działo się w Wiedniu d. 27. Kwietnia roku pańskiego 1815.
a Panowania Naszego 15. Roku

(L.S.) ALEXANDER.

Sekretarz Stanu Hrabia Nesselrode.

Miejska Biblioteka Publiczna
Im. Juliusza Słowackiego
ul. Staszica 8, - tel. 491
L. C-25282

Aussitôt
nécessaires seront
Autorités compétentes
nent à Sa Majesté l'Empereur

